

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला पारंगत (एम.ए.) भरतनाट्यम्

परीक्षा : जून - २०२५

प्रथम वर्ष

विषय : ललित कलांचा अभ्यास (20 E MAB-111)

दिनांक: ३/०६/२०२५

गुण: १००

वेळ: स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१. भारतीय शास्त्रीय नृत्य शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्राचीन चित्र-शिल्प आणि साहित्याची जाण असणे का आवश्यक आहे ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.२. 'नायिका' ही संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करून नृत्यात व भारतीय लघुचित्रात नायिका कशा दाखवल्या जातात ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.३. 'कथनशैली' ही शिल्पात आणि नृत्यात कशाप्रकारे दिसून येते हे उदाहरणांसाह स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.४. नृत्यासाठी आवश्यक साहित्य आणि संगीत कोणत्या प्रकारचे आहे आणि काळाप्रमाणे ते बदलत गेलेले आहे का, याविषयी स्पष्टीकरण द्या. (२०)
- प्र.५. स्वातंत्र्योत्तर काळातील इतर महत्त्वपूर्ण भरतनाट्यमधील गुरूंच्या योगदानाविषयी लिहा. (२०)
- प्र.६. भरतनाट्यमधील समकालीन नृत्य प्रयोगांविषयी लिहा. (२०)

English Translation

Instructions: 1) Attempt any five questions from the following.

2) All Questions carry equal marks.

- Q.1** As learners of any Indian classical dance, we should have a knowledge of ancient painting-sculptures as well as literature, explain it. (20)
- Q.2** Explain the term 'Nayika' and explain how Nayika is represented in dance and Indian miniature paintings. (20)
- Q.3** Explain about the 'Narrative Element' in dance and sculpture with the appropriate examples. (20)
- Q.4** Explain the importance of literature and music in the reference of classical dance. (20)
- Q.5** Write about the contributions of Bharatanatyam Gurus in post- independence. (20)
- Q.6** Write about the contemporary dance experiments in Bharatanatyam. (20)